

Бъдещето на България е в земеделието

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 11.12.2015 Брой: 12/2015

България е готова на всичко, за да привлече вниманието на Китай - от финансови стимули, през концесии и публично частно партньорство до промяна на закони. Но на практика единствено сектор земеделие има за сега две подписани спроразумения на инвестиционния форум в Шанхай "Инвестирай в България. Разшири се в Европа".

В Шанхай, Китай на 23 ноември се проведе конференция под мотото „Инвестирай в България. Разшири се в Европа” по проект „Популяризиране на предимствата за инвестиране в България”, осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. Форумът беше открит от Стамен Янев, изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции(БАИ), която беше и организатор на конференцията. „Китай е най-важният

стратегически партньор за България в Азия“, подчерта министър-председателят Бойко Борисов, който беше придружен от внушителна правителствена делегация от България, включваща шестима министри на ключови министерства, в това число и министърът на земеделието и храните Десислава Танева.

Създаването на стратегически партньорства, както и възможността за международни инвестиции в България, беше основната цел на мащабния форум, на който се събраха не само представители на високо правителствено ниво, но и изпълнителни директори и финансови съветници от водещи икономически и земеделски отрасли от България и Китай. Идеята на азиатския гигант е да изнесе част от производствата си към Централна и Източна Европа и в момента течат преговори със страните от тези райони. За сега китайските експерти проявяват интерес предимно към земеделския сектор за производство и внос на продукция. Доказателство за това е новосъздаденият още през юни Център за сътрудничество в областта на селското стопанство между Китай и страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ).

Център за сътрудничество в областта на селското стопанство между Китай и страните от ЦИЕ

Центърът е структура към Министерството на земеделието и храните и неговото създаване беше подготвено още в края на 2014 г. , когато в Букурещ, Румъния, беше подписан Меморандум за разбирателство между земеделските министерства на България и Китай. Форматът 16+1(страните от ЦИЕ, в това число и България) плюс Китай се събраха лятото в София, за да подпишат основните принципи за изграждането и функционирането на тази структура. „За нас беше изключително важно този център да бъде ситуиран в София, за да може ние да бъдем движещата сила в бизнес отношенията между Китай и 16-те страни от Централна и Източна Европа“, отбелязва зам.- министър Васил Грудев в свое интервю за агенция “Фокус”. Логично беше следващата стъпка, която се предприе от българското правителство, не само от Министерството на земеделието и храните, да бъде конкретно, обвързващо споразумение, което да гарантира бизнес отношения.

Две споразумения и няколко неизвестни

Първото споразумение е между Nantong Sumu Biological Technology и Българската агенция за инвестиции за създаването на завод за слънчогледово олио и фураж в България. Китайската компания към момента изнася царевица и слънчоглед, но възнамерява да инвестира 7 млн. долара в строежа на собствена фабрика, която да преработва нужните й суровини. Инвестицията трябва да стане факт до 2 години, поясниха от китайската компанията. Желанието на мениджъра на Nantong Sumu Юн Чен е да продължи да работи и с "Биофреш", като дейността им се развие и в посока вснасяне на етерични масла от България.

Втората компания, която обяви споразумение, е Bright Dairy & Food Co., която произвежда кисело мляко с българска закваска под името "Момчиловци" (Всъщност закваската за млякото се произвежда в "Лактина" – Баня и се изнася за Китай чрез посредник, който в случая е Danisco – Шанхай) . Това е една от най-успешните марки кисело мляко на пазара, твърдят от китайската фирма, която е продала над 16 млрд. кофички кисело мляко миналата година. Сега Хан Мин Зю, директор на дружеството, обяви, че предстои подписването на договор с Българския център за развитие инвестиции и туризъм в Китай, който е и основната им връзка с Момчиловци, за внос на още продукти.

Въпреки, че България се готви да стане главната гара разпределител за инвестициите от Китай към останалите европейски страни в централна и Източна Европа, конкуренцията на ниво международна търговия с останалите 16 държави е сериозна. Унгария например от години е предпочитана дестинация за азиатските инвеститори, а в лицето на Германия и Франция, великата китайска икономика вижда свежи перспективи за осъществяването на мащабни проекти в сферата на високите технологии, машиностроението и други икономически отрасли. Нека не забравяме, че и държавата ни често приема предложения, които просто не са по силите ѝ. Дори присъствието ни на експо Милано 2015 г., при поет ангажимент и осигурен щанд се оказа непосилна задача. Какво остава за големите поръчки към арабския свят, там всичките ни обещания и намерения се пукнаха като сапунени мехури, въпреки, че България е "страна с многогодишни традиции в земеделието".

Китайските ни партньори смятат, че невъзможността да се придобива българска стопанска земя е значителна пречка за осъществяването на качествен и бърз бизнес, особено когато става дума за селско стопанство. Освен това не само нашата, но и азиатската бюрокрация е пословична, което ще забави за неограничено време икономическите планове разтеглени между двата континента. „България и Китай са приятелски народи“, подчерта Томислав Дончев, вицепремиер по европейските фондове и икономическата политика. Дали обаче това приятелството ще бъде достатъчно за добрите бизнес отношения между двете страни ще покаже времето.